

Pihtiputaan kunta
Tarkastuslautakunta

Asianumero
Tarkastusltk
Kunnanvalt

Pihtiputaan kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2020

Sallilanpuiston uudistaminen kesällä 2020. Puistoon lisättiin käytävät, penkit, valaistus, roska-astiat uusien istutusten myötä.

Tarkastuslautakunta 27.5.2021

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TILINTARKASTUS	3
1.1. LAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA	5
2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI.....	8
2.1. STRATEGISET TAVOITTEET	8
2.2. YLEISTÄ TALOUDESTA	8
2.3. INVESTOINNIT.....	10
2.4. PERUSTURVA.....	10
2.5. SIVISTYSTOIMI	11
2.6. TEKNINEN TOIMI	12
2.7. YMPÄRISTÖTOIMI	12
3. HENKILÖSTÖ	14
4. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OMISTAJAOHJAUS	16
5. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE	18
6. ALLEKIRJOITUKSET	19

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TILINTARKASTUS

Kuntalaki velvoittaa tarkastuslautakunnan objektiiviseen ja puolueettomaan toimintaan.

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten (121 §).

Tarkastuslautakunnan toimikautena on valtuuston toimikautta vastaavien vuosien tarkastuksen vaatima aika eikä valtuuston toimikausi.

Valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT tilintarkastaja. Tilintarkastaja toimii tehtävässään virkavastuulla (122 §).

Tarkastuslautakunnan jäsenet

Tarkastuslautakunnan jäsenten määrä on valtuuston harkinnassa. Varsinaisille jäsenille valitaan myös varajäsenet. Jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja. Uuden kuntalain myötä nykyinen tarkastuslautakunta aloitti toimintansa 1.6.2017.

1.6.2017 alkaen tarkastuslautakunnan jäseniä ovat seuraavat:

Sutinen Pekka, puheenjohtaja	(varalla Kuha Martti)
Ihalainen Jarmo, varapuheenjohtaja	(varalla Pennanen Simo)
Kolehmainen Jorma	(varalla Kolehmainen Heikki – 2017, Huttunen Jari 2018 -)
Kuronen Irmeli	(varalla Lohtander Helka)
Mikkonen Maria	(varalla Kumpulainen Mervi - 2017, Arvola Raija 2018 -)
Paananen Terttu	(varalla Sorri Annikki)

Tehdyn kilpailutuksen jälkeen valtuusto on valinnut kuntalain 122 § mukaiseksi tilintarkastusyhteisöksi Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n, joka on nimennyt vastaavaksi tilintarkastajaksi JHT, HT Jukka Vuorion. Tarkastuslautakunnan sihteereinä toimivat Virpi Pihlaja ja tilintarkastaja Jukka Vuorio.

Tarkastuslautakunta muisti vuoden 2020 aikana tarkastuslautakunnan jäsentä Irmeli Kurosta hänen merkkipäivänsä johdosta.

Vasemmalta Jorma Kolehmainen, Maria Mikkonen, Terttu Paananen, Jukka Vuorio, Jarmo Ihalainen ja Irmeli Kuronen. Kuvasta puuttuu pj. Pekka Sutinen.

Tarkastuslautakunnan kokoukset pidettiin valtuustosalissa, jotta voitiin huomioida turvavälit. Osa osallistui kokouksiin Teamsin välityksellä.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana neljä kertaa loppuvuodesta tehden arviointityötä vuoden 2020 arviointikertomukseen. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2020 alkuvuoden aikana viisi kertaa tehden arviointityötä vuoden 2019 arviointikertomukseen. Arviointikertomusta laadittaessa on huomioitu jääviydet.

Vuoden 2020 tarkastuksen painopistealueena olivat kunnan talous- ja tekninen toimi.

1.1.LAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan toimenkuvaan kuuluu asioiden seuranta, tarkastus ja huomioiden tekeminen sekä ajankohtaisten asioiden esiin tuominen.

Tarkastuslautakunnan tehtävät on säädetty kuntalain 121 §:ssä, jonka mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

1. valmistella valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Kuntalain 84 § mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Sidonnaisuusilmoituksen ovat antaneet kaikki, joiden se lain mukaan on pitänyt antaa. Sidonnaisuus-ilmoituksia on 39. Puutteellisiin ilmoituksiin on pyritty saamaan täydennyksiä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (121 §).

Kuntalain 109 §:n mukaan tarkastuslautakunnan arviointikertomus sekä luottamushenkilöiden ja viran-haltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on julkaistava kunnan tietoverkossa. Pihtiputaalla kuntalain määräämät tiedot ovat kunnan kotisivuilla.

Tarkastuslautakunnalla ja tilintarkastajalla on salassapitoa koskevien sääntöjen estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tiedot ja nähtäväkseen asiakirjat, joita se pitää tarpeellisena arviointitehtävän hoitamiseksi (124 §).

124 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitellään tarkastuksen tulokset ja esitettävä hyväksytäänkö tilinpäätös ja voidaanko vastuuvapaus myöntää. Mikäli tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa tai taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöstä on tilintarkastuskertomukseen tehtävä muistutus.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille (124 §).

Tarkastuslautakunnan toiminta

Lautakunta on kokouksissaan arvioinut kunnan toimintaa ja kuullut seuraavia henkilöitä:

	Henkilö	Aihe
Kansalaiskunta		
Kunnanjohtaja	Kinnunen Ari	Omistajaohjaus ja konsernivalvonta. Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n kuulumiset. Yleiskuva kunnan johtamis- ja ohjausjärjestelmästä sekä eri toiminnoista ja organisaatiouudistuksista. Kuntastrategian tavoitteet ja toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa.
Talousjohtaja	Käsmä Ari-Jukka	Talouskatsaus kuluvaan vuoteen. Henkilöstötoimen kuulumiset. Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Henkilöstötilinpäätös

Kunnanhallituksen puheenjohtaja	Jämsén Teppo	Hallituksen kuulumiset
Yritysentti	Aunola Manu	Elinkeinoelämän kuulumiset
Aluearkkitehti	Raatikainen Helena	Kaavoituksen ajankohtaiset asiat
Projektipäällikkö	Hiironen Miia	Hubteekki - hanke
Sivistystoimi		
Sivistystoimen toimialajohtaja	Hartojoki Jutta	Sivistystoimen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen
vs. sivistystoimen toimialajohtaja	Kurikkala Joonas	Sivistystoimen tavoitteiden toteutuminen v. 2019
Tilapalvelu		
Teknisen toimialajohtaja	Tenhunen Juho	Tilapalvelun ja kiinteistötoimen kuulumiset. Teknisen toimen toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen ja muut ajankohtaiset asiat
Yhdyskuntatekniikan päällikkö	Kumpulainen Salla	Yhdyskuntatekniikan ajankohtaiset asiat, Suvannolahti - hanke
Perusturva		
Perusturvan toimialajohtaja	Laurila Marja	Sosiaalitoimen ja perusterveydenhuollon kuulumiset Perusturvan toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen ja muut ajankohtaiset asiat
Ympäristötoimi		
Ympäristötoimen toimialajohtaja	Flyktman Sari	Ympäristötoimen toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen ja muut ajankohtaiset asiat
Tytärtyöt		
Osakkuusyhtiöt		
Kehittämissyhtiö Witas Oy	Laitinen Tapani, toimitusjohtaja	Witaksen ajankohtaiset kuulumiset

Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointikäynnin seuraaviin kohteisiin:

- Suvannolahti 19.11.2020 korjaus ja muutostöiden jälkeen
- Hubteekki – hankkeen toimitilat 28.1.2021

2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

2.1. STRATEGISET TAVOITTEET

Kunnan missio eli kunnan tehtävä: Hyvinvointia ja elinvoimaa

Visio (eli mitä haluamme olla tulevaisuudessa) Kasvava ja vetovoimainen:

- Haluamme enemmän yrityksiä, asukkaita, kesäasukkaita, matkailijoita sekä opiskelijoita

Tärkeimmät painopisteet

Palveleva Pihtipudas

Viihtyisä ympäristö

Vahva viestintä

Miten ME Pihtiputaalla toimimme?

Teemme asiat helpoksi

Konstit on monet

Pilkettä silmäkulmassa

Tekemisen meininki

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin tavoite on olennaisilta osin saavutettu. Elinvoima tavoitteen saavuttaminen on haasteellista. Kunnan veto- ja pitovoimaisuuden edistämistä tulisi terävöittää.

2.2. YLEISTÄ TALOUDESTA

Toimintakate on -28,4 milj. €, mikä on 0,5 milj. € parempi kuin edellisenä vuonna ja toteutui talousarviota paremmin. Toimintakate on -7 222 € asukasta kohden.

Toimintakuluista on katettu 18,29 % toimintatuloilla. Tunnusluku on hieman heikompi kuin edellisenä vuotena jolloin se oli 18,34 %.

Vuosikate on 2,4 milj. euroa, mikä on -2,2 milj. euroa parempi kuin edellisenä vuotena ja 1,1 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Vuosikate on 141,05 % poistoista. Kunnan tulorahoituksen katsotaan olevan riittävän, jos tunnusluvun arvo on 100 % ja jos poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tunnusluku on selvästi parempi kuin edellisenä vuotena, jolloin se oli 16,33 %.

Vuosikate on asukasta kohden 620 euroa.

Poistot ovat asukasta kohden 439 €.

Tilikauden tulos on -3 732 187,42 euroa. Tulos on 2,5 milj. euroa heikompi kuin edellisellä vuotena, ja 3,3 milj. euroa heikompi kuin talousarviossa. Negatiivinen tilikauden tulos johtuu Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n velkasaneerauksen johdosta kunnalle tulleista alaskirjauksista.

Tilikauden alijäämä on -3 439 545,58 euroa. Talousarvion mukaisesti tilivuodelta olisi pitänyt kertyä alijäämää -393 246 €.

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana voidaan tarkastella rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Investointien tulorahoitustunnusluku ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku on 23,2 %. Tunnusluku on parantunut edellisestä vuodesta, jolloin se oli 17,02 %.

Lainahoitokate ilmaisee kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainahoitokate on 1,99. Kun lainanhoitokate on alle 1, joudutaan lainojen hoitamiseksi ottamaan lisää lainaa. Tunnusluku on parantunut edellisestä vuodesta, jolloin se oli 0,22

Kassan riittävyys vuoden lopussa on ollut 108 päivää, kun se edellisellä vuotena oli 86 päivää.

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Omavaraisuusaste on 45,06 %. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Tunnusluku on heikompi kuin edellisellä vuotena, jolloin se oli 55,55.

Rahoitusvarallisuus on asukasta kohti -3 118 euroa. Tunnusluku on heikentynyt edellisestä vuodesta, jolloin se oli -2 407 euroa. Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on 69,2 %. Tunnusluku on heikentynyt edellisestä vuodesta, jolloin se oli 55,8%. Tunnusluku ilmaisee, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Lainakanta on vuoden 2020 lopussa 21,5 milj. euroa. Lainaa on asukasta kohti 5 446 €, edellisellä vuotena vastaava määrä oli 4 209 €. Lainakanta on kasvanut 4,5 milj. euroa.

Tilinpäätöserien jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostuu -3 439 545,58 €.

Tilikauden 2020 jälkeen Pihtiputaan kunnalla on taseessa ylijäämää 6 876 533,56 €.

Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on, että kirjataan poistoeroa 292 641,84 euroa, jonka jälkeen alijäämäksi muodostuu -3 439 545,58 euroa, joka siirretään yli/alijäämä tilille.

2.3. INVESTOINNIT

Investoinneissa valtuustoa sitovia erillisiä hankkeita ovat investoinnit, joiden kustannusarvio on 168 187 euroa tai suurempi. Tämä tarkoittaa nimenomaan hankkeen kokonaiskustannuksia siinäkin tapauksessa, että hanke ajoittuu usealle vuodelle ja vuosittain määrärahat alittavat hankerajan. Rajaa pienemmät määrärahat ovat lautakunnan kohdennettavissa.

Investointien alkuperäinen talousarvio oli 1 851 999 euroa ja lisätalousarvion jälkeen 2 126 000 euroa. Toteuma oli 1 088 886 euroa eli 1 037 114 alle suunnitellun (noin 48,8 % alle talousarvion).

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta kehottaa lisäämään tarkkuutta investointien suunnittelussa ja toteutuksessa.

2.4. PERUSTURVA

Wiitaunionin perusturvan keskeiset tavoitteet vuosille 2020–2022

- Avohoitopainotteinen hoidonporrastus toteutuu.*
 - kustannukset laitoshoidosta (mm. lastensuojelu) ja korjaavasta työstä vähenevät painopisteen siirtyessä avopalveluihin, mittarina laitoshoidossa olevien asiakkaiden määrä
 - läheteiden määrä erikoissairaanhoidon vähenee
 - palvelua jonottavien kuntalaisten määrä vähenee (asumispalvelut, lääkärin vastaanotto, hammashoito), hoitotakuulain mukaiset tavoiteajat toteutuvat
 - sairaanhoitopiirin kitkapäivien laskutus 0 €
- Kuntalaisen oman elämän hallinta vahvistuu – terve ja hyvinvoiva kuntalainen*
 - ryhmätapahtumiin ja muihin tilaisuuksiin osallistuvien määrä kasvaa
 - ennalta ehkäisevän työn ja sen vaikuttavuuden lisääminen sekä sosiaali- että terveydenhuollossa
 - kuntalaisten oman ymmärryksen lisääminen, vastuunotto oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä sitouttaminen oman elämänsä hallintaan
 - hyvinvointia tukevat kotikäynnit toteutuvat suunnitellusti
 - kuntoutus-, hoito- ja palvelusuunnitelmat sekä terveys- ja hoitosuunnitelmat tehty ja ajan tasalla
 - hoivatakuu toteutuu
 - mittarina kansansairauksien esiintyvyytilastot
- Osaavaa, ammattitaitoista ja hyvinvoivaa henkilökuntaa riittävästi*
 - potilaskanteluiden ja – valitusten määrä vähenee
 - henkilöstön itseohjautuvuus, työajan kustannustehokas käyttö, työn tuloksellisuus
 - henkilöstön yhteiskäyttö kuntien välillä mahdollisuuksien mukaan

- henkilöstömitoitus lain / suositusten edellyttämällä tasolla
- koulutussuunnitelma ja täydennyskoulutus toteutuvat
- kehityskeskustelut käyty yksiköissä
- varhainen puuttuminen työkykyongelmiin, korvaavan työn mallin hyödyntäminen
- työperäisten sairauspoissaolojen määrä vähenee

Perusturvan isäntäkuntana toimii Viitasaaren kaupunki.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Perusturvan toimialan alkuperäinen talousarvio oli 18 195 706 euroa, johon ei haettu tilikauden aikana lisämäärärahaa valtuustolta. Toteutuneet kustannukset olivat vuoden 2020 lopussa yhteensä 18 346 004 euroa. Menot ylittivät talousarvion 150 298 eurolla eli 0,8 prosentilla.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä asiana, että perusturvan toimialan alkuperäinen talousarvio toteutui lähes suunnitellusti.

2.5.SIVISTYSTOIMI

Wiitaunionin sivistystoimen keskeiset tavoitteet vuosille 2020 - 2022

1. Etsivä nuorisotyö pyrkii yhdessä toisen asteen oppilaitoksen (lukio ja ammatillinen koulu) kanssa löytämään uusia työllistämisen- ja uudelleen koulutusväyliä nuorille työttömille
2. Lapset puheeksi -menetelmän käyttöönotto toteutuu ja koulutusta laajennetaan kattamaan koulutoimen ja varhaiskasvatuksen kaikki toimijat.

Sivistystoimen isäntäkuntana toimii Pihtiputaan kunta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sivistystoimen toimialan alkuperäinen talousarvio oli 8 642 041 euroa, joka toteutui noin 0,878 miljoona euroa pienempänä ollen 7 763 703 euroa (noin 10,2 % alle talousarvion)

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta toteaa, että sivistystoimen toteutuneet kustannukset alittivat talousarvion merkittävästi. Syynä tähän on varmaan ainakin osittain koronapandemiasta johtuneet järjestelyt.

Pihtiputaan koulujen opetuksen laatu on hyvällä tasolla. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että lukion monipuolisen opetuksen taso säilyy jatkossakin.

2.6.TEKNINEN TOIMI

Wiitaunionin teknisentoimen keskeiset tavoitteet vuosille 2020–2022

1. Kuntalaisten hyvinvointia parannetaan
 - Panostamme ensi vuonna toimintaympäristön viihtyisyyteen
2. Johtamisen ja talouden seurannan parantaminen
 - Esimiehiä koulutetaan johtamiskulttuuriin.
 - Talouden seurantaan panostetaan eri tasoilla
3. Elinvoimaa ja avoimuutta
 - Tiedotamme monella eri kanavalla tekemisistämme. Avoimuus kuntalaisia ja työyhteisöä kohtaan. Tavoitteena on tuoda teknisen toimen toimialaa tutuksi kuntalaisille ja lähentää päätöksentekoa lähemmäksi kuntalaisia.
 - Vuoden 2020 aikana tilapalvelun alaisuudessa olevat yritys kiinteistöt siirtyvät tytäryhtiön hallittavaksi. Tytäryhtiö hankkii kiinteistöpalveluita tilapalveluilta.

Teknisen toimen isäntäkuntana toimii Viitasaaren kaupunki.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Teknisen toimen toimialan alkuperäinen talousarvio oli 2 184 915 euroa, joka alitti talousarvion noin 0,601 miljoonalla eurolla. Toteutuneet kokonaismenot olivat 1 584 306 euroa (noin 27,5 % alle talousarvion).

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat merkittävästi alle talousarvion.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan tekninen toimi johdetaan laadukkaasti.

2.7.YMPÄRISTÖTOIMI

Wiitaunionin ympäristötoimen keskeiset tavoitteet vuosille 2020 – 2022

1. Sähköinen asiointi ja sähköiset työkalut
 - Hyödynnetään sähköisiä työkaluja tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti
 - Kannustetaan sähköiseen luvanhaakuun ja seurataan sähköisen luvanhaun osuuden kehitystä
2. Lainsäädännön osaamisen vahvistaminen ja ammattitaidon ylläpito
 - Seurataan päätösten pysyvyyttä korkeammassa oikeusasteissa
 - Kannustetaan henkilöstöä kouluttautumaan ja raportoidaan koulutusmääristä vuosittain

3. Viestintä ja tiedottaminen
 - Tiedotetaan asiakkaita paremmin, enemmän ja laadukkaasti
4. Yhteistyö
 - Tiivistetään yhteistyötä läheisten yhteistoiminta-alueiden kanssa
5. Henkilöstö
 - Tuetaan henkilöstön jaksamista

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimi huolehtii eri viranomaispalvelujen tuottamisesta Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kyyjärven, Pihtiputaan, Saarijärven ja Viitasaaren alueella. Isäntäkuntana toimii Viitasaaren kaupunki.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ympäristötoimen toimialan alkuperäinen talousarvio oli 366 052 euroa, joka toteutui noin 69 tuhatta euroa pienempänä ollen 297 010 euroa (noin 18,9 % alle talousarvion)

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta toteaa myönteisenä asiana ympäristötoimen viimeaikaisen kehityssuunnan.

3. HENKILÖSTÖ

Wiitaunionin henkilöstöraporttiin on koottu tiedot palvelusuhteiden määrästä vuodesta 2015 vuoteen 2020. Vakituksella palvelusuhteella tarkoitetaan vakinaisia virkoja ja toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita. Henkilöllä saattaa siis olla useita palvelusuhteita, jos hän on virkavapaalla/työlomalla omasta tehtävästään ja hoitaa sijaisena toista tehtävää. Yhtä tehtävää kohden voi olla useampi palvelussuhde, jos tehtävän vakituinen työntekijä on esimerkiksi äitiyslomalla, opintovapaalla tai vuorotteluvapaalla ja tehtävää on palkattu hoitamaan sijainen. Henkilöstön lukumäärällä tarkoitetaan vuoden 2020 viimeisenä päivänä voimassa olevien palvelussuhteiden määrää.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Palvelussuhteet:						
Vakituiset	755	758	753	758	752	727
Määräaikaiset	181	191	199	193	207	221
Työllistetyt						45
Oppisopimus						3
Yhteensä 31.12	936	949	952	951	959	996
Kunnittain:						
Pihtipudas	324	325	324	331	264	227
Viitasaari	623	660	655	659	780	769
Yhteensä	947	985	979	990	1044	996

Sairauspoissaolot

Pihtiputaan kunnan koko henkilöstön sairauspoissaolojen määrä vuonna 2020 oli 4816 kalenteripäivää, eli 22,3 pv/hlö/v. Edellisenä vuonna määrä oli 3500 kalenteripäivää, eli 16,5 pv/hlö/v.

- ✓ Kasvu johtuu nimenomaan pitkien (yli 90 pv) sairauspoissaolojen kasvusta ja koronanäytteiden ostoista.

Yhden sairauspoissaolopäivän hinta on noin 350 euroa (laskennallinen). Flunssan ja vatsataudin kaltaisten sairauksien syntyyn työpaikka ei voi juurikaan vaikuttaa. Sen sijaan monien muiden oireiden esiintymistä, sairauksien pahenemista ja työkyvyn alenemista voidaan usein estää työoloja muokkaamalla.

Vuodelle 2020 leimallista on ollut ns. normaalien vuosittaisten infektio tautien poissaolo, mutta toisaalta pienet oireet, mitkä eivät normaalisti aiheuta työkyvyttömyyttä, ovat nyt koronapandemian leviämisen estämiseksi aiheuttaneet lisääntyneitä poissaoloja. Luvut eivät näin ollen ole aivan täysin verrannollisia aikaisempiin vuosiin.

Terveysprosentti vuonna 2020 on ollut Pihtiputaalla 31 % ja Viitasaarella 30 % (ei sisällä esimiehen luvalla myönnettyjä poissaoloja). Terveysprosentti kertoo, mikä osuus henkilöstöstä on pysynyt viimeisimmän 12 kk:n aikana terveenä ilman sairauspoissaoloja.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta toteaa huolestuneena sairauspoissaolojen suurta ja kasvavaa määrää. Sairauspoissaoloista johtuneet laskennalliset kustannukset vuonna 2020 olivat noin 1,7 miljoonaa euroa.

Sairauspoissaolot tulee saada kohtuulliselle tasolle.

4. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OMISTAJAOHJAUS

Kunnan yleiset konsernitavoitteet

Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kunnan strategian toteuttamista ja tuotava kunnalle lisäarvoa toiminnallaan. Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa. Konserniyhtiöt, osakkuusyhtiöt ja merkittäviä kunnan takauksia saaneet tahot velvoitetaan toimittamaan vuosittain riittävät taloustiedot valtuuston tietoon.

Pihtiputaan Vuokra-asunnot Oy

Vuokra-asuntokannan kuntotason ylläpitäminen vuotuisin peruskorjaustoimenpitein. Tyhjillään olevien vuokra-asuntojen minimointi. Tilojen vaihtoehtoinen käyttö ja / tai myynti.

Tavoite saavutettiin osittain. Peruskorjaukset on hoidettu suunnitelmien mukaisesti. Kiinteistöjen käyttöaste nousi, kun lukion oppilaiden asuminen järjestettiin vuokra-asuntojen toimesta.

Kaikille vuokra-asunnoille laadittiin kuntoarvio.

Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy

Lämmön ja veden tarjoaminen kuluttajille kilpailukykyiseen hintaan.

Veden hinta on edullista, eikä hintaa ole nostettu vuonna 2020. Lämmön hinta on Suomen keskiarvojen alapuolella kaikissa asiakasryhmissä.

Kiinteistö Oy Putaanportti

Liiketilojen täyttöasteen nosto 100 prosenttiin.

Kunnan osoittaman subvention vuosittainen pienentäminen.

Liiketilojen käyttöaste oli lähes 100 % ja tiloihin tuli mukaan uutena toimijana mukaa SydänSuomen Keskusvaraamo.

Kiinteistö Oy Niemenharju

Pitää huolta alueen kiinteistökannasta ja toimia kannattavasti.

Pihtiputaan kunta on sitoutunut aiemmin maksamaan rahoitusvastiketta omistamalleen Kiinteistö Oy Niemenharju Oy:lle viiden vuoden aikana siten, että lainanhoitokustannusten ja nykyisen vuokralaisen vuokrahinnan erotus tulee katetuksi. Rahoitusvastiketta maksettiin vielä vuonna 2020. Kunnan tilinpäätöksessä maksetut vastikkeet kirjattiin vuokriin ja poistettiin vastikkeista. Vuoden 2021 alussa todettiin ettei rahoitusvastiketta voida jatkossa maksaa, koska vastike voidaan tulkita de minimis -tueksi. Kiinteistöyhtiö on hakeutunut kunnanvaltuuston suosituksesta velkasaneerausprosessiin vuonna 2021.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan konserniyhtiöille asetetut tavoitteet ovat toteutuneet olennaisilta osin lukuun ottamatta Kiinteistö Oy Niemenharjun taloudellisia vaikeuksia.

5. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja johtopäätöksistä (tarkastuslautakunnan kannanotto) kunnanhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2021 lokakuun valtuuston kokouksessa.

6. ALLEKIRJOITUKSET

Pihtiportaalla 27. päivänä toukokuuta 2021

Pekka Sutinen
puheenjohtaja

Jarmo Ihalainen
varapuheenjohtaja

Irmeli Kuronen
jäsen

Maria Mikkonen
jäsen

Jorma Kolehmainen
jäsen

Terttu Paananen
jäsen